

Briuselis, 2025 m. liepos 31 d.
(OR. en)

11314/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0243 (NLE)

COPEN 201
DROIPEN 78
JAI 1041
ENV 705
RELEX 1010

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 433 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Tarybos konvencijos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę pasirašymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 433 final.

Priedama: COM(2025) 433 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 29
COM(2025) 433 final

2025/0243 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Tarybos konvencijos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę
pasirašymo Europos Sąjungos vardu**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Šis pasiūlymas susijęs su Europos Tarybos konvencijos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (toliau – Konvencija) pasirašymu Europos Sąjungos vardu.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Nusikaltimai aplinkai daro didelę žalą aplinkai, žmonių sveikatai bei ekonomikai ir kelia vis didesnį susirūpinimą ES ir visame pasaulyje. Nusikaltimai aplinkai yra ketvirta pagal mastą organizuota nusikalstama veikla pasaulyje po prekybos narkotikais, prekybos žmonėmis ir klastojimo. Jos mastas kasmet didėja 5–7 proc.⁽¹⁾ Tokiais nusikaltimais kaip neteisėtas miškų naikinimas, vandens, oro ir dirvožemio tarša, prekyba ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis, brakonieriavimas ir kitomis nusikalstamomis veikomis daroma didelė žala biologinei įvairovei, kenkiama žmonių sveikatai ir naikinamos ištisos ekosistemos. Reaguojant į jų sukeltos žalos ir būklės blogėjimo pasaulinio masto poveikį, kuris dažnai susijęs su tarptautinio masto organizuotu nusikalstamumu, reikia imtis ryžtingų veiksmų, būtinas tvirtas tarptautinis bendradarbiavimas, grindžiamas bendru supratimu apie nusikaltimų aplinkai kategorijas bei sankcijas, ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas.

Pastaraisiais dešimtmečiais ES laipsniškai didino pastangas reguliuoti aplinkai kenksmingą elgesį. Šiuo metu daugelyje ES teisės aktų, daugiausia direktyvose, nustatyti atitinkami įvairių aplinkos sektorių standartai ir ribos bei susiję pareigų turėtojų įsipareigojimai. Siekdama toliau stiprinti aplinkos apsaugą ir stiprinti kovą su nusikaltimais aplinkai, ES priėmė 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1203 dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiamos direktyvos 2008/99/EB ir 2009/123/EB (Direktyva dėl nusikaltimų aplinkai, toliau – DNA). DNA nustatytos bendros būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų apibrėžties ir sankcijų siekiant veiksmingiau apsaugoti aplinką, taip pat dėl priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią nusikaltimams aplinkai bei kovoti su jais ir užtikrinti veiksmingą Sąjungos aplinkos teisės vykdymą. DNA įsigaliojo 2024 m. gegužės 20 d. ir joje reikalaujama, kad valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. gegužės 20 d. priimtų būtinas perkėlimo į nacionalinę teisę priemones.

Kaip institucija, priėmusi pirmąjį tarptautinį kovos su nusikaltimais aplinkai dokumentą – 1998 m. Konvenciją dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę⁽²⁾ (toliau – 1998 m. Konvencija), Europos Taryba taip pat pripažįsta, kad kovojant su šiais nusikaltimais reikia griežtesnio tarptautinio požiūrio.

1998 m. Konvencija taip ir neįsigaliojo, nes nebuvo pasiektas mažiausias reikiamas ją ratifikavusių ar prie jos prisijungusių šalių skaičius.

Todėl Europos Tarybos Inicijatyvinis komitetas, atsakingas už veiklos nusikaltimų prevencijos ir kontrolės srityje priežiūrą ir koordinavimą, – Europos nusikalstamumo problemų komitetas (toliau – CDPC) – įsteigė Aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę ekspertų darbo grupę (toliau – CDPC-EC), kad galimybių studijoje⁽³⁾ būtų apsvarstyti galimi tolesni veiksmai, įvertinant, ar būtų įmanoma ir tinkama parengti naują Konvenciją, kuri pakeistų esamą 1998 m. Konvenciją. 2022 m. birželio mėn. ji nusprendė, kad parengti naują konvenciją yra įmanoma ir tinkama.

⁽¹⁾ UNEP ir Interpolo skubiai atliktas vertinimas (*Rapid Response Assessment: The Rise of Environmental Crime*, 2016 m. birželio mėn.

⁽²⁾ Konvencija dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę, ETS Nr. 172, priimta 1998 m. lapkričio 4 d.

⁽³⁾ Aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę galimybių studija (CDPC (2021)9-Fin).

2022 m. lapkričio 23 d. Europos Tarybos Ministrų Komitetas priėmė įgaliojimus įsteigti naują Aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę ekspertų komitetą (toliau – PC-ENV)⁽⁴⁾. PC-ENV buvo įsteigtas ir jam pavesta, vadovaujant Ministrų komitetui ir CDPC, parengti naują Konvenciją dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę.

Sąjunga derėjosi dėl Konvencijos remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 216 straipsnio 1 dalies ketvirta alternatyva, pagal kurią Sąjunga gali derėtis dėl tarptautinio susitarimo ir jį sudaryti, jei tas susitarimas „gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar keisti jų apimtį“.

Pagal SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalis, laikantis Tarybos sprendimo, kuriuo Europos Komisija įgaliojama dalyvauti⁽⁵⁾, derybose dėl Konvencijos Sąjungai atstovavo Europos Komisija.

Sąjunga derybose aktyviai dalyvavo ir siekė užtikrinti Konvencijos suderinamumą su Sąjungos teise bei DNA ir Konvencijos kokybę bei pridėtinę vertę tarptautiniu lygmeniu.

Po kelių derybų raundų⁽⁶⁾ 2024 m. birželio 4–7 d. vykusiam ketvirtajame posėdyje PC-ENV susitarė dėl naujojo konvencijos teksto.

[...] Europos Tarybos Ministrų Komitetas priėmė Konvenciją ir [...] [...] pateikė ją pasirašyti.

Šio pasiūlymo tikslas – pradėti procesą, kad Sąjunga Konvenciją pasirašytų su ketinimu vėliau ją sudaryti, siūlant Tarybai priimti sprendimą įgalioti Sąjungą pasirašyti Konvenciją pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį.

Konvencija, visiškai suderinama tiek su Sąjungos teise apskritai, tiek su DNA konkrečiai, populiarins pagrindines Sąjungos požiūrio į nusikaltimus aplinkai pasaulyje koncepcijas tarp kitų Konvencijos Šalimis galinčių tapti Europos Tarybos narių ir pagrindinių tarptautinių partnerių.

• **Konvencijos turinys**

Konvencijos tikslas – veiksmingai užkirsti kelią nusikaltimams aplinkai ir su jais kovoti, skatinti ir stiprinti nacionalinį ir tarptautinį bendradarbiavimą ir nustatyti būtiniausias taisykles, kuriomis valstybės galėtų vadovautis savo nacionalinės teisės aktuose.

Konvencija taikoma nusikalstamų veikų prevencijai, nustatymui, tyrimui, baudžiamajam persekiojimui ir sankcionavimui ir joje apibrėžiami terminai „neteisėtas“, „vanduo“, „ekosistema“ ir „atliekos“. Šios apibrėžtys visiškai dera su atitinkamomis ES teisės apibrėžtimis ir sąvokomis.

Konvencija įpareigoja jos Šalis imtis būtinų priemonių, kad būtų priimtose Konvencijos nuostatos. Ji apima priemones, kuriomis nacionalinėje teisėje siekiama nustatyti neteisėtą elgesį, kuriam taikoma Konvencija, kaip nusikalstamą veiką ir numatyti atitinkamas sankcijas, taip pat kelias priemones, kuriomis būtų užtikrinta veiksminga kova su nusikaltimais aplinkai, be kita ko, dėl išteklių, mokymo, bendradarbiavimo ir strateginių metodų.

Materialinės baudžiamosios teisės skyriuje kalbama apie neteisėtas ir tyčines veikas, susijusias su tarša, produktų pateikimu rinkai pažeidžiant aplinkos apsaugos reikalavimus, nusikalstamas veikas, susijusias su cheminėmis medžiagomis, radioaktyviosiomis

⁽⁴⁾ Europos nusikalstamumo problemų komitetas (CDPC). Aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę ekspertų komiteto (PC-ENV) įgaliojimai, CM(2022)148-add2final.

⁽⁵⁾ 2023 m. rugsėjo 28 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/2170, kuriuo Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu dalyvauti derybose dėl Europos Tarybos konvencijos, kuria anuliuojama ir pakeičiama 1998 m. Konvencija dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (ETS Nr. 172).

⁽⁶⁾ Derybų raundai vyko 2023 m. spalio 16–18 d., 2024 m. vasario 27–29 d. ir 2024 m. birželio 4–7 d.

medžiagomis arba radioaktyviosiomis cheminėmis medžiagomis, gyvsidabriu, ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis ir fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, nusikalstamas veikas, susijusias su atliekomis, įrenginiais, laivais, taip pat neteisėta paviršinio vandens ar požeminio vandens gavyba, prekyba neteisėtai paruošta mediena, neteisėta kasyba ir saugomų rūšių laukinės augalijos ar gyvūnijos nužudymu, sunaikinimu, paėmimu, užvaldymu, prekyba saugomų rūšių laukine gyvūnija ar augalija, neteisėtu buveinių būklės pablogėjimu saugomoje teritorijoje, ir nusikalstamas veikas, susijusias su invazinėmis svetimomis rūšimis.

Konvencijoje taip pat numatyta, kad ypač sunkiu nusikaltimu laikoma bet kuri nusikalstama veika, kuriai taikoma Konvencija, kai ji padaroma tyčia ir dėl kurios padaroma ypač didelė žala arba sunaikinimas.

Specialiame skirsnyje, skirtame bendrosioms baudžiamosios teisės nuostatoms, yra nuostatos dėl kurstymo, pagalbos ir bendrininkavimo bei kėsینimosi, jurisdikcijos, juridinių asmenų atsakomybės, sankcijų ir priemonių, sunkinančių aplinkybių ir atsižvelgimo į ankstesnius kitos Šalies priimtus nuosprendžius. Sankcijos fiziniais asmenims turėtų apimti laisvės atėmimą ir taip pat gali apimti pinigines baudas. Sankcijos juridiniams asmenims turėtų apimti baudžiamąsias arba nebaudžiamąsias pinigines baudas ir galėtų apimti kitas priemones, pavyzdžiui, draudimą verstis komercine veikla, teisės gauti viešąją naudą, pagalbą ar galimybės gauti viešąjį finansavimą atėmimą ir teisminės priežiūros taikymą. Šalys taip pat turėtų sudaryti sąlygas išaldyti, areštuoti ir konfiskuoti nusikaltimų priemones ir pajamas, gautas iš nusikaltimų, nustatytų pagal šią Konvenciją.

Nusikalstamų veikų tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas už jas neturėtų būti pavaldūs skundai. Asmenys, turintys pakankamą interesą arba pareiškę apie teisės pažeidimą, ir aplinkos apsaugą skatinančios nevyriausybinės organizacijos turėtų turėti teisę dalyvauti baudžiamajame procese tiek, kiek tokios teisės egzistuoja Šalyje nagrinėjant kitas nusikalstamas veikas.

Konvencija įpareigoja jos Šalis bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus pagal šią Konvenciją ir taikant atitinkamus tarptautinius ir regioninius bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose dokumentus. Ja taip pat sudaromos sąlygos Šalims keistis informacija, laikantis duomenų apsaugos taisyklių.

Be to, Konvencijoje numatytos nukentėjusiųjų ir liudytojų arba asmenų, pranešančių apie nusikalstamas veikas ar kitaip bendradarbiaujančių su teisėsauga, apsaugos priemonės.

Bus įsteigtas iš Šalių atstovų sudarytas Šalių komitetas, kuris, taikydamas stebėsenos mechanizmą, stebės, kaip įgyvendinama Konvencija, ir palengvins Šalių informacijos, patirties ir gerosios praktikos rinkimą, analizę ir keitimąsi ja.

Konvencija taip pat suteikia pagrindą Šalims pasinaudoti tam tikromis išlygomis, įskaitant galimybę regioninėms integracijos organizacijoms, remiantis suderinta teise, patikslinti tam tikrų Konvencijos sąvokų taikymo sritį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Derybos dėl Konvencijos vyko atsižvelgiant į 2023 m. rugsėjo 28 d. Tarybos kartu su įgaliojimais derėtis priimtus išsamius derybinius nurodymus.

Konvencija yra visiškai suderinta su Sąjungos tikslu užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nustatyta ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje ir SESV 191 straipsnyje.

Konvencija glaudžiai atspindi DNA taikymo sritį, struktūrą ir turinį, apimančią Sąjungos kompetencijai priklausančius klausimus, kaip apibrėžta Sutartyse.

Konvencijoje pateiktos teisinės apibrėžtys ir terminija dera su atitinkamomis ES teisėje nustatytomis teisinėmis apibrėžtimis ir sąvokomis, pavyzdžiui, DNA 2 straipsnio 2 dalies c punkte ir Konvencijos 3 straipsnio c punkte pateikta „ekosistemos“ apibrėžtis. Konvencijoje nurodytos nusikalstamų veikų kategorijos atitinka DNA nustatytas nusikalstamas veikas, taip pat nuostatas dėl asmenų atsakomybės ir sankcijų, procesinių teisių ir bendradarbiavimo, prevencinių priemonių ir pilietinės visuomenės dalyvavimo.

Konvencijoje nustatyti nusikaltimai aplinkai ir jų taikymo sritis yra aiškiai apibrėžti ir dera su ES teise, visų pirma su nusikalstamų veikų sąrašu, pateiktu DNA 3 straipsnio 2 dalyje. Nusikalstamų veikų, kurioms taikoma Konvencija, sąrašas susijęs su tyčiniu ir neteisėtu elgesiu ir visiškai atitinka pagal DNA nustatytas nusikalstamas veikas. Pirminiame Europos Tarybos projekte nurodyta nusikalstama veika, susijusi su „neteisėta žvejyba“, neįtraukta į tekstą, dėl kurio susitarta ekspertų lygmeniu, nes Šalys dėl jos nesusitarė. Taip pat nebuvo susitarta dėl nusikalstamos veikos, susijusios su „neteisėta naudingųjų iškasenų ir metalų kasyba ir neteisėta prekyba jais“, taikymo srities ir apibrėžties, kaip pasiūlyta pirminiame Europos Tarybos projekte. Atitinkama nuostata buvo performuluota ir dabar taikoma tik kasybos veiklai, kuri vykdoma neturint teisiškai reikalaujamo sutikimo dėl planuojamos veiklos, o tai atitinka DNA. Be to, kaip ir DNA, Konvencijoje apibrėžiama „ypač sunki nusikalstama veika“ sunaikinimo arba nepataisomos, plačiai paplitusios ir didelės žalos atveju arba ilgalaikės, plačiai paplitusios ir didelės žalos didelei arba turinčiai didelę aplinkosauginę vertę ekosistemai arba buveinei saugomoje teritorijoje arba oro, dirvožemio ar vandens kokybei atveju.

Pirminio Europos Tarybos Konvencijos projekto nuostatos, susijusios su valstybės įsipareigojimais ir išsamiu patikrinimu, nevyriausybiniomis organizacijomis ir pilietine visuomene, švietimu, privačiojo sektoriaus ir žiniasklaidos dalyvavimu, ekologiskumo teiginių vertinimu, buvo išbrauktos ir nepaliktos galutiniam Konvencijos tekste.

Konvencijos nuostatos dėl prevencijos ir informuotumo didinimo, specialistų mokymo ir duomenų rinkimo buvo iš dalies pakeistos ir iš esmės suderintos su atitinkamomis DNA nuostatomis (pavyzdžiui, DNA 16 ir 18 straipsniais).

Į Konvenciją įtrauktos bendrosios baudžiamosios teisės nuostatos, pavyzdžiui, dėl kurstymo, pagalbos ir bendrininkavimo bei kėsinimosi, jurisdikcijos, juridinių asmenų atsakomybės, sankcijų ir priemonių, įšaldymo ir konfiskavimo bei sunkinančių aplinkybių, yra iš esmės suderintos su atitinkamomis DNA nuostatomis. Be to, šios nuostatos taip pat atspindi kitose ES baudžiamosios teisės priemonėse, pavyzdžiui, Direktyvoje (ES) 2024/1226 (Direktyva dėl nusikalstamų veikų apibrėžties ir sankcijų už Sąjungos ribojamųjų priemonių pažeidimą) arba Direktyvoje (ES) 2017/1371 (Direktyva dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis), taip pat Direktyvoje (ES) 2024/1260 (Direktyva dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo).

Konvencijos 34 straipsnyje nustatyta juridinių asmenų atsakomybė visiškai atitinka DNA 6 straipsnio nuostatas, nes abiem atvejais taikomos tos pačios sąlygos ir vartojama ta pati formuluotė. Be to, Konvencijos 33 straipsnis dėl jurisdikcijos taip pat dera su DNA 12 straipsnio nuostatomis, nes abiem atvejais nustatomi panašūs privalomi jurisdikcijos nustatymo pagrindai, o nuostata dėl daugiau nei vienos Konvencijos šalies jurisdikcijos reikalavimų pagal turinį ir pobūdį atitinka DNA nuostatą.

Su sankcijomis fiziniams asmenims susijusiose Konvencijose nuostatose reikalaujama, kad Šalys užtikrintų, jog už Konvencijoje numatytas nusikalstamas veikas būtų baudžiama laisvės atėmimu (tačiau nenustatant konkrečių būtiniausių reikalavimų dėl maksimalios laisvės atėmimo bausmės, kaip numatyta DNA). Šalys taip pat gali nustatyti pinigines baudas. Šios nuostatos dėl sankcijų fiziniams asmenims atitinka DNA ir yra įtrauktos į kitas ES

baudžiamosios teisės priemonės, pavyzdžiui, Direktyvą (ES) 2024/1226. Abiejose teisinėse sistemose numatytos piniginės baudos juridiniams asmenims, taip pat papildomos sankcijos ar priemonės, pavyzdžiui, draudimas vykdyti komercinę veiklą, draudimas gauti viešąjį finansavimą, įskaitant konkurso procedūras, dotacijas, koncesijas, ir leidimų panaikinimas. Visų rūšių Konvencijoje numatytos bausmės ir priemonės yra tiek įtrauktos į DNA, tiek suderintos su kitomis ES baudžiamosios teisės priemonėmis, pavyzdžiui, Direktyvos (ES) 2017/1371 9 straipsniu ir Direktyvos (ES) 2024/1226 7 straipsniu.

Atitinkamoje teisinėje sistemoje nustatytas nusikaltimo priemonių ir pajamų, gautų iš aplinkai kenkiančių nusikalstamų veikų, įšaldymas ir konfiskavimas yra įtrauktas į Konvencijos 35 straipsnio 3 dalį ir į DNA 10 straipsnį. Be to, Konvencijos 35 straipsnio 3 dalyje pateikta nusikaltimo priemonių ir pajamų įšaldymo ir konfiskavimo sąvoka dera su Direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo bei Reglamentu (ES) 2018/1805 dėl nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo. Panašias nuostatas dėl nusikaltimo priemonių ir pajamų įšaldymo ir konfiskavimo taip pat galima rasti Direktyvos (ES) 2024/1226 10 straipsnyje ir Direktyvos (ES) 2017/1371 10 straipsnyje.

Abiejose teisinėse sistemose numatytos sunkinančios aplinkybės: Konvencijoje – 36 straipsnyje, o DNA – 8 straipsnyje. Konvencijoje numatytos tos pačios sunkinančios aplinkybės kaip ir DNA, tačiau į pastarąją įtraukta ir daugiau sunkinančių aplinkybių, pavyzdžiui, įrodymų sunaikinimas arba pažeidėjo vykdomas liudytojų ar skundo pateikėjų bauginimas. Be to, į Direktyvos (ES) 2024/1226 8 straipsnį įtrauktos sunkinančios aplinkybės beveik visiškai atspindi Konvencijoje nurodytas aplinkybes.

Teisių dalyvauti procese svarba asmenims, turintiems pakankamą interesą arba pareiškusiems apie teisės pažeidimą, taip pat nevyriausybinėms organizacijoms, skatinančioms aplinkos apsaugą, pabrėžiama Konvencijos 39 straipsnyje ir DNA 15 straipsnyje.

Nors DNA bus taikoma Sąjungoje vykdomoms nusikalstamoms veikoms aplinkai, Konvencijos geografinė aprėptis yra platesnė, apimanti Europos Tarybos nares ir trečiąsias valstybes visame pasaulyje, kurios gali tapti Konvencijos šalimis. Taigi Konvencija suteikia unikalią galimybę tarptautine teisiškai privaloma sutartimi skatinti aplinkos apsaugą už Sąjungos ribų.

Pagal derybinius nurodymus turėtų būti pasiekta, kad Konvencija derėtų su Sąjungos *acquis*, nes tai padėtų siekti Sąjungos aplinkos apsaugos politikos tikslų ir kuo labiau atspindėtų naujosios DNA taikymo sritį. Išlyga, patikslinanti Konvencijos 56 straipsnio 3 dalyje nurodytą terminų prasmę ir taikymo sritį, yra priemonė užtikrinti, kad Konvencija atitiktų Sąjungos *acquis*, įskaitant visų pirma DNA.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Konvencija visiškai dera su kitomis ES politikos sritimis ir dėl jos ES nereikės iš dalies keisti savo taisyklių, reglamentų ar standartų jokioje reglamentuojamoje srityje.

Be to, Konvencija siekiama tų pačių tikslų, kurių siekiama kitomis Sąjungos politikos priemonėmis ir teisės aktais, kurių tikslas – įgyvendinti Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintas pagrindines teises.

Visų pirma Konvencijoje įtvirtintas nediskriminavimo principas visiškai dera su Sąjungos nediskriminavimo teisės aktais ir juo bus skatinamas lygybės aspekto integravimas įgyvendinant Konvenciją.

Konvencija taip pat dera su SESV trečios dalies V antraštine dalimi, kurioje Europos Sąjungai suteikiama kompetencija laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje. Be DNA, Europos

Sąjunga yra priėmusi išsamų teisinių priemonių rinkinį, skirtą, be kitų nusikaltimų, kovai su nusikaltimais aplinkai. Šios teisinės sistemos dalis yra šios teisinės priemonės:

- 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis;
- 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos;
- 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo;
- 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR;
- 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR;
- 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR;
- 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu.

Be to, Konvencija dera su Sąjungos duomenų apsaugos *acquis*, įskaitant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR)⁽⁷⁾ ir Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvą⁽⁸⁾. Be to, Konvencija dera su galiojančiu arba šiuo metu peržiūrimu išsamiu Sąjungos aplinkos srities teisės aktų rinkiniu, kuriam kaip horizontalioji priemonė taikoma naujoji DNA. Esama Sąjungos aplinkos srities teisės ir DNA tarpusavio sąveikos, nes pagal DNA pateiktą nusikalstamos veikos apibrėžtį tokia veika turi apimti neteisėtą elgesį, t. y. elgesį, kuriuo pažeidžiami Sąjungos aplinkos srities teisėje nustatyti įsipareigojimai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu pasirašyti Konvenciją, pasiūlymas Tarybai teikiamas pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį.

SESV 218 straipsnio 5 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „įgaliojama pasirašyti susitarimą“. Kadangi šio pasiūlymo tikslas – gauti įgaliojimus pasirašyti Konvenciją, procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 5 dalis.

⁽⁷⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

⁽⁸⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

Materialinis teisinis pagrindas visų pirma priklauso nuo numatomo akto tikslo ir turinio. Remiantis jurisprudencija, jeigu Sąjungos priemonės analizė parodo, kad ja siekiama dviejų tikslų arba ją sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu arba svarbesniu, o kita dalis ar tikslas yra tik papildomi, priemonė turi būti grindžiama tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

Konvencija iš esmės sutampa su DNA. Atsižvelgiant į tai, kad pagrindinis Konvencijos tikslas yra nustatyti būtiniausias taisykles dėl atitinkamų nusikalstamų veikų apibrėžties, nustatyti būtiniausius sankcijų standartus ir nustatyti būtiniausius kitų priemonių, skirtų veiksmingiau kovoti su nusikaltimais aplinkai, standartus, DNA teisinis pagrindas (SESV 83 straipsnio 2 dalis) taip pat yra Konvencijos sudarymo materialinis teisinis pagrindas.

• **Sąjungos kompetencija**

Tarptautinių susitarimų pobūdis (ar jie „tik ES masto“, ar „mišrūs“) priklauso nuo Sąjungos kompetencijos konkrečiu klausimu.

SESV 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Sąjunga naudoja išimtinę kompetenciją „tarptautiniams susitarimams sudaryti <...>, jei jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį“. Visų pirma, Europos Teisingumo Teismas paaiškino, kad „tokiam [tarptautinių įsipareigojimų poveikio ES taisyklėms ar jų pakeitimo] pavojui konstatuoti nebūtina, kad sritis, kurioje priisiimami tarptautiniai įsipareigojimai, visiškai sutaptų su Sąjungos teisės aktų reglamentuojama sritimi“, tačiau kad „tokie įsipareigojimai gali daryti poveikį Sąjungos bendrųjų taisyklių taikymo sričiai ar ją pakeisti ir tuo atveju, kai jie priisiimami srityje, kurios didžioji dalis yra reglamentuojama šių taisyklių“⁽⁹⁾. Analizuojant Sąjungos kompetencijos pobūdį būtina atsižvelgti į sritis, kurioms taikomos ES taisyklės ir numatomos susitarimo nuostatos, į jų pokyčius artimiausioje ateityje ir į šių taisyklių bei nuostatų pobūdį ir turinį, siekiant nustatyti, ar numatomas susitarimas gali pakenkti vienodam ir nuosekliam ES taisyklių taikymui ir tinkamam sistemų, kuriose tos taisyklės nustatytos, veikimui⁽¹⁰⁾.

Atsižvelgiant į tai, kad Konvencijos taikymo sritis iš esmės sutampa su DNA taikymo sritimi, Konvencijos sudarymas gali, kaip nurodyta SESV 3 straipsnio 2 dalyje, daryti poveikį bendroms Sąjungos taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį.

Naujoji konvencija glaudžiai atspindi DNA struktūrą, pobūdį, turinį ir taikymo sritį. Abu teisės aktai apima suderinimo nuostatas dėl tikslo ir taikymo srities, terminologijos ir apibrėžčių, nusikalstamų veikų, juridinių asmenų atsakomybės, jurisdikcijos, sankcijų ir kitų priemonių, sunkinančių aplinkybių, procesinių teisių ir bendradarbiavimo, prevencinių priemonių ir pilietinės visuomenės dalyvavimo. Be to, derybų metu buvo išbrauktos kelios PC-ENV pasiūlyto pirminio Konvencijos projekto nuostatos, todėl Konvencijos tekstas buvo dar labiau suderintas su DNA. Pavyzdžiui, išbrauktos nuostatos, susijusios su valstybės įsipareigojimais ir išsamiu patikrinimu, nevyriausybėmis organizacijomis ir pilietine visuomene, švietimu, privačiojo sektoriaus ir žiniasklaidos dalyvavimu, ekologiškumo teiginių vertinimu, neteisėta žvejyba, aplinkos apsaugos ir kovos su nusikaltimais aplinkai ekspertų grupės įsteigimu, parlamento dalyvavimu vykdant stebėseną ir išlygų pagrįstumu bei peržiūra. Kelios nuostatos taip pat buvo iš esmės pakeistos, palyginti su pirminiu projektu, pavyzdžiui, termino „neteisėtas“ ir ypač sunkios nusikalstamos veikos (anksčiau vadintos „ekocidu“) apibrėžtys, kurios dabar tiksliai atspindi DNA turinį.

⁽⁹⁾ Sprendimo Komisija / Taryba, C-114/12, ECLI:EU:C:2014:2151, 69 ir 70 punktai.

⁽¹⁰⁾ 2014 m. spalio 14 d. nuomonė Nr. 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303, 74 punktas.

Be to, nuo 2008 m. galioja Sąjungos taisyklės dėl nusikaltimų aplinkai ir, atsižvelgiant į didėjančią šių nusikaltimų svarbą ir poveikį, jos ir toliau bus svarbus prioritetas ir bus plėtojamos Sąjungos lygmeniu.

Todėl, kadangi Konvencija priklauso sričiai, kuriai iš esmės taikomos bendros ES taisyklės, Sąjunga turėtų turėti išimtinę išorės kompetenciją pasirašyti Konvenciją kaip „tik ES masto“ susitarimą.

Konvencijoje nustatyta, kad ji teikiama pasirašyti Europos Sąjungai (53 straipsnio 1 dalis). Į Konvenciją taip pat įtrauktos nuostatos dėl išlygų, pagal kurias leidžiama pareiškime patikslinti termino „neteisėtas“ ir sąvokų „vidaus teisė“, „vidaus nuostatos“, „saugoma“ ir „reikalavimas“, vartojamų apibrėžiant kai kurias nusikalstamas veikas pagal Konvenciją, taikymo sritį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Netaikoma.

- **Proporcingumo principas**

Konvencija neviršijama to, kas būtina politikos tikslams veiksmingai kovoti su nusikaltimais aplinkai pasiekti, todėl ji atitinka ES sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą. Priimdama DNA, Sąjunga jau pasinaudojo vidaus kompetencija šioje srityje.

Su DNA susiję argumentai taip pat taikomi Konvencijai, nes nusikaltimų aplinkai poveikis ir aplinkos apsaugos svarba peržengia sienas, todėl reikia laikytis tarptautinio požiūrio. Konvencijoje nusikalstamų veikų taikymo sritis apibrėžiama taip, kad apimtų visą atitinkamą elgesį, tačiau neviršijant to, kas būtina ir proporcinga. Konvencijoje nustatytos nusikalstamos veikos ir sankcijos apsiriboja sunkiais aplinkos apsaugos teisės pažeidimais ir todėl atitinka proporcingumo principą.

- **Priemonės pasirinkimas**

SESV 218 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Komisija arba Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai teikia pasiūlymus Tarybai, kuri priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti tarptautinį susitarimą. Atsižvelgiant į numatomo sudaryti susitarimo dalyką, tikslinga, kad Komisija pateiktų atitinkamą pasiūlymą.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konkrečių konsultacijų dėl šio pasiūlymo su suinteresuotaisiais subjektais Europos Komisija nerengė.

Konvencija parengta bendromis Europos Tarybos aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę ekspertų komiteto pastangomis, dalyvaujant Europos Tarybos valstybėms narėms, taip pat valstybėms stebėtojoms, įskaitant Šventąjį Sostą.

Atsižvelgiant į Europos Tarybos įsipareigojimą bendradarbiauti su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, rengiant Konvenciją taip pat dalyvavo pilietinės visuomenės atstovai ir kitos tarptautinės organizacijos, įskaitant Jungtinių Tautų aplinkos programą (UNEP), Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biurą (UNODC), pasaulinę

nusikaltimų laukinei gamtai sustabdymo iniciatyvą „End Wildlife Crime“, programą „Wild Legal“ ir „Wildlife Justice Commission“.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Sąjungos derybinės pozicijos dėl Konvencijos buvo parengtos konsultuojantis su Tarybos teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose darbo grupe (COPEN).

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Konvencija siekiama gerinti aplinką, nes jai taikomas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 37 straipsnis, taigi ir piliečių gerovę, darant teigiamą įtaką teisei į gyvybę (Chartijos 2 straipsnis), teisei į fizinę neliečiamybę (3 straipsnis), vaikų priežiūrai ir gerovei (24 straipsnis), teisei į sveikas darbo sąlygas (31 straipsnis) ir teisei į profilaktinę sveikatos priežiūrą (35 straipsnis).

Konvencija užtikrinamas bet kokio kišimosi į asmens duomenų apsaugą būtinumas ir proporcingumas, užtikrinant, kad pagal Konvencijos 42 straipsnį perduodamiems asmens duomenims būtų taikomos tinkamos duomenų apsaugos priemonės, laikantis taikytinų teisės aktų ir tarptautinių susitarimų.

Konvencija gerbiama šios pagrindinės teisės:

- laisvė užsiimti verslu, nustatant juridinių asmenų atsakomybę pagal 34 straipsnį ir aiškiai nustatant, kokiais atvejais juridinis asmuo bus laikomas atsakingu už nusikaltimus aplinkai, taip pat 35 straipsnio 2 dalyje numatant sankcijas juridiniams asmenims, kurios turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos, taip užtikrinant bet kokio kišimosi į laisvę užsiimti verslu būtinumą ir proporcingumą;
- teisėtumo ir nusikalstamos veikos bei bausmės proporcingumo principai (Chartijos 49 straipsnis), nustatyti 35 straipsnyje, numatant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas priemones, kuriomis atsižvelgiama į nusikalstamos veikos sunkumą, taip pat numatant ypač sunkaus nusikaltimo atvejus 31 straipsnyje ir sunkinančias aplinkybes 36 straipsnyje;
- teisė nebūti du kartus teisiama ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką (Chartijos 50 straipsnis – *ne bis in idem*), numatyta 37 straipsnyje, numatant galimybę atsižvelgti į kitos Šalies priimtus galutinius nuosprendžius;

ir Šalys turėtų jas įgyvendinti ir taikyti deramai atsižvelgdamos į šias teises.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Konvencijoje numatomi narėmis nesančių valstybių finansiniai įnašai į Šalių komiteto veiklą. Pagal Europos Tarybos statutą, visos Europos Tarybos valstybės narės mokės įnašus į įprastą Europos Tarybos biudžetą, o narėmis nesančios Šalys mokės nebiudžetinius įnašus. Šalies, kuri nėra Europos Tarybos narė, įnašą kartu nustato Ministrų Komitetas ir ta Šalis, nesanti Europos Tarybos narė.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Konvencijoje numatytas stebėsenos mechanizmas, pagal kurį Šalių komitetas, sudarytas iš Šalių atstovų, stebės, kaip įgyvendinama Konvencija. Jis taip pat palengvins šalių informacijos, patirties ir gerosios praktikos rinkimą, analizę ir keitimąsi ja, o prireikus taip pat palengvins veiksmingą Konvencijos taikymą ir įgyvendinimą bei pareikš nuomonę visais su jos taikymu susijusiais klausimais.

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

1 straipsnyje paaiškinamas Konvencijos tikslas.

2 straipsnyje apibrėžiama Konvencijos taikymo sritis.

3 straipsnyje pateikiamos svarbių Konvencijoje vartojamų terminų apibrėžtys.

4 straipsnyje nustatyta, kad Konvencijai taikomas nediskriminavimo principas.

5 straipsnyje numatyta visapusiška ir koordinuota Konvencijos Šalių politika.

6 straipsnyje numatyta parengti ir skelbti nacionalinę strategiją.

7 straipsnyje nustatyta, kad Šalys skiria finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

8 straipsnyje numatytas Šalių vykdomas specialistų mokymas.

9 straipsnyje nustatyta duomenų rinkimo ir mokslinių tyrimų aprėptis.

10 straipsnyje nustatyti bendrieji įsipareigojimai pagal Konvenciją imtis būtinų teisėkūros ar kitų priemonių, kad būtų užkirstas kelias Konvencijoje nustatytoms nusikalstamosioms veikoms.

11 straipsnyje numatytos informuotumo didinimo priemonės.

12 straipsnyje nustatytos su neteisėta tarša susijusios nusikalstamos veikos.

13 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su produktų, kuriais pažeidžiami aplinkos apsaugos reikalavimai, pateikimu rinkai.

14 straipsnyje nustatytos su cheminėmis medžiagomis susijusios nusikalstamos veikos.

15 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su radioaktyviosiomis medžiagomis arba radioaktyviosiomis cheminėmis medžiagomis.

16 straipsnyje nustatytos su gyvsidabriu susijusios nusikalstamos veikos.

17 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis.

18 straipsnyje nustatytos su fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusios nusikalstamos veikos.

19 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu atliekų surinkimu, apdorojimu, transportavimu, naudojimu, šalinimu ar vežimu.

20 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu įrenginio eksploatavimu arba uždarymu dėl pavojingos veiklos.

21 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu įrenginio, kuriame yra pavojingų cheminių medžiagų, eksploatavimu arba uždarymu.

- 22 straipsnyje nustatytos su neteisėtu laivų perdirbimu susijusios nusikalstamos veikos.
- 23 straipsnyje nustatytos su teršalų išmetimu iš laivų susijusios nusikalstamos veikos.
- 24 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėta paviršinio vandens ar požeminio vandens gavyba.
- 25 straipsnyje nustatytos su prekyba neteisėtai paruošta mediena susijusios nusikalstamos veikos.
- 26 straipsnyje nustatytos su neteisėta kasyba susijusios nusikalstamos veikos.
- 27 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu saugomų rūšių laukinės gyvūnijos ar augalijos nužudymu, sunaikinimu, paėmimu ir užvaldymu.
- 28 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėta prekyba saugomų rūšių laukine gyvūnija ar augalija.
- 29 straipsnyje nustatytos nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu buveinių saugomoje teritorijoje būklės pablogėjimu.
- 30 straipsnyje nustatytos su invazinėmis svetimomis rūšimis susijusios nusikalstamos veikos.
- 31 straipsnyje nustatyta, kas turi būti laikoma ypač sunkiu nusikaltimu.
- 32 straipsnyje numatytas kurstymas, pagalba ir bendrininkavimas bei kėsinimasis.
- 33 straipsnyje nustatyta, kokiais atvejais Šalys nustato savo jurisdikciją Konvencijos atžvilgiu.
- 34 straipsnyje numatyta juridinių asmenų atsakomybė.
- 35 straipsnyje numatytos sankcijos ir priemonės.
- 36 straipsnyje numatytos sunkinančios aplinkybės.
- 37 straipsnyje numatyta galimybė atsižvelgti į ankstesnius kitos Šalies priimtus nuosprendžius.
- 38 straipsnyje numatytas procesų inicijavimas ir tęsimas.
- 39 straipsnyje išvardyti atvejai, kai Šalys turėtų apsvarstyti galimybę suteikti asmenims ir nevyriausybiniams organizacijoms teises dalyvauti procese.
- 40 straipsnyje numatytas tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose.
- 41 straipsnyje nustatyta galimybė perduoti informaciją tarp Šalių be išankstinio prašymo.
- 42 straipsnyje nustatyta, kad turi būti laikomasi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių taikytinų teisės aktų ir tarptautinių susitarimų duomenų apsaugos taisyklių.
- 43 straipsnyje numatyta nukentėjusiųjų padėtis nusikalstamų veikų tyrimuose ir procesuose.
- 44 straipsnyje numatyta liudytojų apsauga pagal Konvenciją.
- 45 straipsnyje numatyta asmenų, pranešančių apie nusikalstamas veikas arba bendradarbiaujančių su teisėsauga pagal Konvenciją, apsauga.
- 46 straipsnyje nustatyta Šalių komiteto sudėtis ir jo vidaus procedūros.
- 47 straipsnyje išvardijami kiti atstovai, kurie skiriami arba gali būti skiriami į Šalių komitetą.
- 48 straipsnyje išvardytos Šalių komiteto funkcijos.
- 49 straipsnis susijęs su santykiu su kitais tarptautinės teisės šaltiniais.

50 straipsnis susijęs su Konvencijos pataisomis

51 straipsnyje nustatytas Konvencijos poveikis.

52 straipsnyje reglamentuojamas su Konvencija susijusių ginčų sprendimo mechanizmas.

53 straipsnyje numatytas Konvencijos pasirašymas ir įsigaliojimas.

54 straipsnyje numatytas prisijungimas prie Konvencijos.

55 straipsnis susijęs su Konvencijos teritoriniu taikymu.

56 straipsnyje numatyta galimybė daryti išlygas dėl tam tikrų Konvencijos nuostatų, visų pirma regioninės integracijos organizacijų galimybė patikslinti tam tikrų Konvencijos sąvokų taikymo sritį, remiantis jų suderinta teise.

57 straipsnyje numatytas Konvencijos denonsavimas.

58 straipsnyje numatyti atvejai, kai Europos Tarybos Generalinis Sekretorius turi pateikti pranešimą.

- **Konvencijos pasirašymas ir tekstas**

Konvencijos tekstas pateikiamas Tarybai kartu su šiuo pasiūlymu.

Išlygos tekstas pateikiamas kartu su šiuo pasiūlymu.

Pagal Sutartis Komisija turi užtikrinti, kad Konvencija būtų pasirašyta su sąlyga, kad ji bus sudaryta vėliau.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS**dėl Europos Tarybos konvencijos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę
pasirašymo Europos Sąjungos vardu**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 83 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2023 m. rugsėjo 28 d. Taryba įgaliojo Komisiją Sąjungos vardu dalyvauti derybose dėl Europos Tarybos konvencijos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (toliau – Konvencija)⁽¹⁾;
- (2) [...] Europos Tarybos Ministrų Komitetas priėmė Konvenciją ir numatoma, kad [...] ji bus pateikta pasirašyti;
- (3) Konvencijos 53 straipsnyje nustatyta, kad Konvencija teikiama pasirašyti Europos Sąjungai;
- (4) Konvencijoje išdėstytos nuostatos dėl jos tikslo ir taikymo srities, teisinių apibrėžčių ir terminų, nusikalstamų veikų, juridinių asmenų atsakomybės, sankcijų ir kitų priemonių, sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių, procesinių teisių ir bendradarbiavimo, prevencinių priemonių ir pilietinės visuomenės dalyvavimo nusikaltimų aplinkai srityje;
- (5) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 83 straipsnio 2 dalimi, priėmė Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1203⁽²⁾, kuri plačiai dera su Konvencija;
- (6) atsižvelgiant į tai, kad Konvencijos taikymo sritis ir esminės nuostatos iš esmės sutampa su Direktyva (ES) 2024/1203, Konvencijos sudarymas gali daryti poveikį bendroms Sąjungos taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalyje. Todėl Sąjunga turi išimtinę išorės kompetenciją pasirašyti Konvenciją;
- (7) siekiant užtikrinti Konvencijos ir Direktyvos (ES) 2024/1203 suderinamumą, Sąjunga turėtų pasinaudoti Konvencijos 56 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe, nustatant

⁽¹⁾ 2023 m. rugsėjo 28 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/2170, kuriuo Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu dalyvauti derybose dėl Europos Tarybos konvencijos, kuria anuliuojama ir pakeičiama 1998 m. Konvencija dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (ETS Nr. 172), OL L, 2023/2170, 2023 10 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2170/oj>).

⁽²⁾ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1203 dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiamos direktyvos 2008/99/EB ir 2009/123/EB, OL L, 2024/1203, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>.

išlyga, patikslinti termino „neteisėtas“ ir kitų sąvokų, vartojamų siekiant apibrėžti nusikalstamas veikas pagal Konvenciją, taikymo sritį;

- (8) todėl Konvencija turėtų būti pasirašyta Sąjungos vardu, o išlyga patvirtinta;
- (9) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija [... raštu] pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį sprendimą;] arba [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;]
- (10) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (11) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725³ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis XXXX pateikė nuomonę⁴,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgaliojama Sąjungos vardu pasirašyti Europos Tarybos konvenciją dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę su sąlyga, kad minėta Konvencija bus sudaryta⁽⁵⁾.

2 straipsnis

Išlyga patvirtinama⁽⁶⁾.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja [...].

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

(3) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

(4) OL C [...], [...], p. [...].

(5) Konvencijos tekstas bus paskelbtas kartu su sprendimu dėl jos sudarymo.

(6) Išlyga paskelbta OL L, [...].